

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

NOFEMERE 2011

MEPUTSO: 80

NAKO: 2 diiri

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephphe le, le arotšwe ka DIKAROLO tše THARO, e lego ya A, ya B le ya C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(40)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(20)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)
2. Araba potšišo e TEE karolong ye nngwe le ye nngwe.
3. Šomiša polelo yeo o lekolwago ka yona.
4. Thoma karolo ye NNGWE le ye NNGWE letlakaleng le LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o badišiše le go dira palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga taodišo ya gago.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetše ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša metsotso ye e ka bago ye 60 go KAROLO YA A, ye 30 go KAROLO YA B le ye 30 go KAROLO YA C.
8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
9. Efa karolo ye nngwe le ye nngwe hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO 1**

Kgetha e TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya mantšu a e ka bago a 200–250 ka yona.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse.

1.1 Inthanete

O ka ngwala ka tše di latelago:

Mehola ya Inthanete go swana le:

- Marangrang a sebjalebjale go nolofatša bophelo.
- Maleatlala/maletlana a sebjalebjale a a dirišwago dikgokaganong, mererong ya boithabišo le boiphedišo ka kakaretšo.

Kotsi ya Inthanete go swana le:

- Mananeo a go swana le 'MXit' le 'Facebook'.
- Go radia batho ditšelete tša bona.

[40]

1.2 Lebelela seswantšho se se latelago gomme o ngwale taodišo ka sona.

[Nova Development Corporation: 2009]

[40]

1.3 ... bjale go be go se sa na tshepo.

[40]

1.4 Lebelela seswantšho se se latelago gomme o ngwale taodišo ka sona.

[Inthanete] [40]

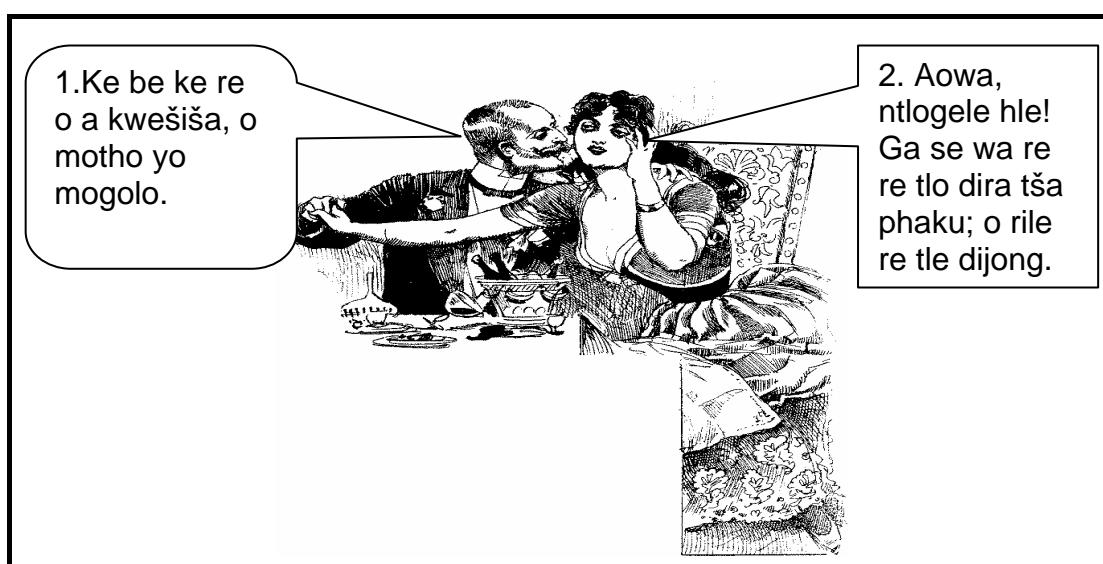
1.5 Dikgetho tša Masepala tša la 18 Mei 2011.

O ka ngwala ka tše di latelago:

- Maikutlo a batho mabapi le bonkgetheng.
- Go kgatha tema ga batho ka kakaretšo.
- Ditiragalo tša letšatši leo.
- Seo ke ithutilego sona.

[40]

1.6 Lebelela seswantšho se se latelago gomme o ngwale taodišo ka sona.

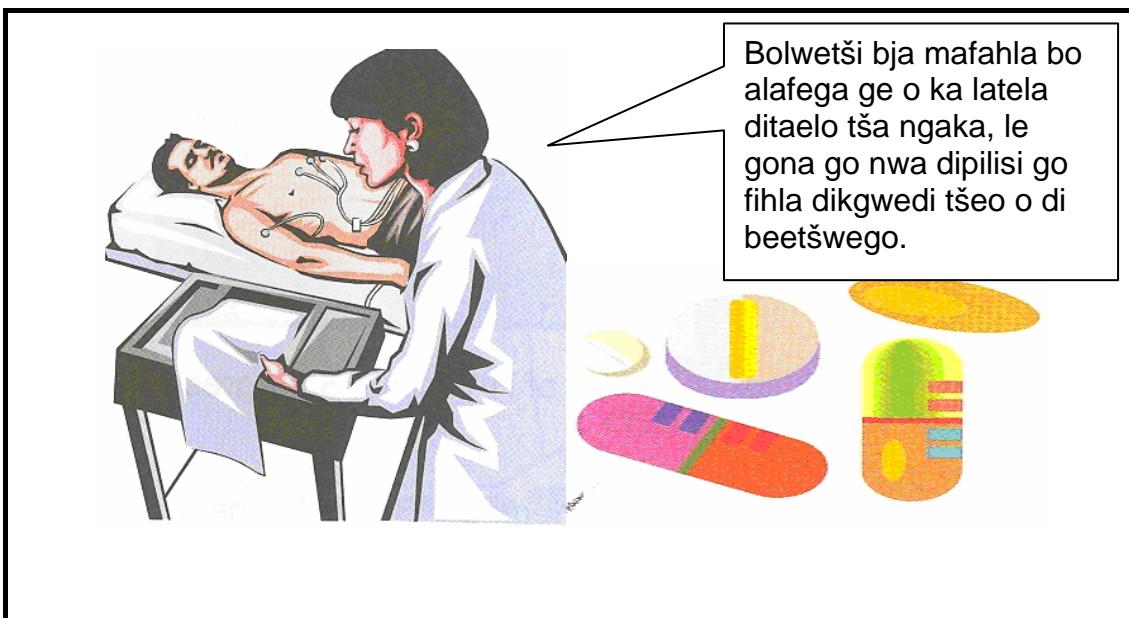
[Nova Development Corporation: 2009]

[40]

1.7 Nka se sa boeletša ...

[40]

1.8 Lebelela seswantšho se se latelago gomme o ngwale taodišo ka sona.

[Prevention, Care and Treatment Access: 2007]

[40]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: **40**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO 2**

Kgetha se TEE sa ditšweletšwa tše telele tše di latelago gomme o ngwale mantšu a e ka bago a 80–100 ka sona.

2.1	Ngwalela molekgotlamotse wa geno lengwalo la dingongorego mabapi le tlhokego ya ditirelo tša motheo bjalo ka meetse, ditsela le mohlagase motseng wa geno.	[20]
2.2	Ngwala pego ye kopana mabapi le ka moo lekgotlataolo la barutwana ba sekolo sa geno le šomišitšego tšhelete ya sekolo ka gona moketeng wa go laela baithuti ba marematlou.	[20]
2.3	Ngwalela mogwera wa gago lengwalo la go mo homotša ka ge a lahlegetšwe ke meloko ka nako ya meetsefula.	[20]
2.4	Le be le bogetše filimi ya <i>Yesterday</i> maabane. Ngwala ditshwayotshwayo ka filimi yeo.	[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA B:

20

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO 3**

Kgetha se TEE sa ditšweletšwa tše kopana tše di latelago gomme o ngwale mantšu a e ka bago a 60–80 ka sona.

3.1	Ngwala poskarata go leboga monglegae la borobalelo yo a ilego a le swara gabotse.	[20]
3.2	Thala papatšo yeo ka yona o bapatšago mohuta wo mofsa wa thelebišene wo a sa tšwago go fihla mmarakeng.	[20]
3.3	O lemogile gore bafsa ba motse wa geno ba tlalatlala le mekgotha ka go hloka seo ba ka se dirago nakong ya maikhutšo a dikolo. Thala phoustara/postara yeo ka yona o memago bafsa go tla kopanong mabapi le go itšhidulla.	[20]

**PALOMOKA YA KAROLO YA C:
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:**20
80